

A.
**ZMIANA WYNAGRODZENIA PRACOWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH Z WYBORU
(WÓJTÓW/BURMISTRZÓW/PREZYDENTÓW MIAST,
STAROSTÓW I MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW)
w 2021 roku**

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1834) oraz o przepisy projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (projekt z 14.10.2021 r. opublikowany na stronie RCL pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12351650/katalog/12817664#12817664>).

Składniki miesięcznego wynagrodzenia: dla zwiększenia przejrzystości każdemu składnikowi przypisano inny kolor czcionki

- wójtów/burmistrzów/prezydentów miast
- starostów
- i marszałków województwa.

Składniki wynagrodzenia:	Wysokość:
Wynagrodzenie zasadnicze (art. 36 ust. 2 u.p.s.¹) – składnik obligatoryjny	maksymalna kwota określona w rozporządzeniu RM
Dodatek specjalny (art. 36 ust. 3 u.p.s.) – składnik obligatoryjny	jednolita stawka: 30 % wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego określona w rozporządzeniu RM
Dodatek funkcyjny (art. 36 ust. 4 u.p.s.) – składnik fakultatywny	maksymalna kwota określona w rozporządzeniu RM
Dodatek za wieloletnią pracę (art. 36 ust. 3 u.p.s.) – składnik obligatoryjny	1% za rok nie więcej niż 20% - należny po 5 latach - wysokość określa art. 38 ust. 1 u.p.s., warunki przyznawania i wypłacania rozporządzenie RM

¹ ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282).

1. Zmiany wysokości składników wynagrodzenia miesięcznego

Ustawa podwyższa limit maksymalnego wynagrodzenia miesięcznego do 11,2 krotności kwoty bazowej. W roku 2021 kwota bazowa wynosi 1789,42 zł, a jej 11,2 krotność: **20.041,50 zł**. Rozporządzenie ustala stawki składników wynagrodzenia dla poszczególnych stanowisk w ten sposób, że jedynie Prezydent Warszawy może otrzymać wynagrodzenie w kwocie maksymalnej. Dla pozostałych stanowisk suma maksymalnych stawek z rozporządzenia jest niższa niż wskazany wyżej maksymalny limit z ustawy.

Tabela 1. Porównanie stawek maksymalnych z rozporządzenia z 2018 r. i z projektu rozporządzenia z 2021 r.

		wynagrodzenie zasadnicze (maks.)		dodatek funkcyjny (maks.)		dodatek specjalny		maksymalne wynagrodzenie		różnica 2018-2021
		rozp. 2018	rozp. 2021	rozp. 2018	rozp. 2021	rozp. 2018	rozp.2021	rozp. 2018	rozp.2021	
1	Prezydent miasta (miasta na prawach powiatu):									
1a	- powyżej 300 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 500,00 zł	4 100,00 zł	3 000,00 zł	4 461,00 zł	10 500,00 zł	19 331,00 zł	8 831,00 zł
1b	- do 300 tys. mieszkańców	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	8 546,00 zł
2	Wójt, burmistrz w gminie:									
2a	- powyżej 100 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	8 546,00 zł
2b	- powyżej 15 tys. do 100 tys. mieszkańców,	4 800,00 zł	10 430,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 760,00 zł	4 164,00 zł	9 660,00 zł	18 044,00 zł	8 384,00 zł
2c	- do 15 tys. mieszkańców	4 700,00 zł	10 250,00 zł	1 900,00 zł	3 150,00 zł	2 640,00 zł	4 020,00 zł	9 240,00 zł	17 420,00 zł	8 180,00 zł
3	Starosta w powiecie:									
3a	- powyżej 120 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	8 546,00 zł
3b	- powyżej 60 tys. do 120 tys. mieszkańców,	4 800,00 zł	10 430,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 760,00 zł	4 164,00 zł	9 660,00 zł	18 044,00 zł	8 384,00 zł
3c	- do 60 tys. mieszkańców	4 700,00 zł	10 250,00 zł	1 900,00 zł	3 150,00 zł	2 640,00 zł	4 020,00 zł	9 240,00 zł	17 420,00 zł	8 180,00 zł
4	Marszałek województwa w województwie:									
4a	- powyżej 2 mln mieszkańców,	5 200,00 zł	11 300,00 zł	2 500,00 zł	4 116,54 zł	3 080,00 zł	4 624,96 zł	10 780,00 zł	20 041,50 zł	9 261,50 zł
4b	- do 2 mln mieszkańców	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 500,00 zł	4 100,00 zł	3 000,00 zł	4 461,00 zł	10 500,00 zł	19 331,00 zł	8 831,00 zł
5	Prezydent Warszawy	5 200,00 zł	11 300,00 zł	2 500,00 zł	4 116,54 zł	3 080,00 zł	4 624,96 zł	10 780,00 zł	20 041,50 zł	9 261,50 zł

2. Definicja ustawowa maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia

Art. 37 u.p.s.:

ust. 3. **Maksymalne wynagrodzenie** osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, **nie może przekroczyć w okresie miesiąca 11,2-krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1658).**

ust. 4. Minimalne wynagrodzenie osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, nie może być niższe niż 80% maksymalnego wynagrodzenia określonego dla poszczególnych stanowisk w przepisach wydanych na podstawie ust. 1. **Maksymalne wynagrodzenie na danym stanowisku stanowi suma maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego oraz maksymalnego poziomu dodatku funkcyjnego, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 36 ust. 3, także kwoty dodatku specjalnego.**

Maksymalne wynagrodzenie (zdefiniowane w art. 37 ust. 4 u.p.s.) nie obejmuje dodatku za wieloletnią pracę. Zatem limit 11,2-krotności kwoty bazowej dotyczy wyłącznie sumy maksymalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatku specjalnego i dodatku funkcyjnego. Dodatek za wieloletnią pracę jest naliczany z mocy ustawy (art. 36 ust. 3 u.p.s.), poza tym maksymalnym wynagrodzeniem. A więc łączne wynagrodzenie miesięczne wraz z dodatkiem za wieloletnią pracę może przekroczyć limit 11,2-krotności.

Powyższy wniosek potwierdza treść art. 20 ust. 3 poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych: *Maksymalne wynagrodzenie członka zarządu jednostki samorządu terytorialnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) nie może przekroczyć w ciągu miesiąca, łącznie z dodatkiem za wieloletnią pracę, siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 19, poz. 239 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 100, poz. 1080).* W obecnie obowiązujących przepisach nie ma takiego zastrzeżenia, a więc dodatek za wieloletnią pracę pozostaje poza maksymalnym limitem z ustawy.

Tabela 2. Wyliczenie

maksymalnego wynagrodzenia powiększonego o maksymalny (20%) dodatek za wieloletnią pracę.

		wynagrodzenie zasadnicze (maks.)		dodatek funkcyjny (maks.)		dodatek specjalny		maksymalne wynagrodzenie		dodatek za wieloletnią pracę (20%)	wynagrodzenie maksymalne razem z dodatkiem za wieloletnią pracę
		rozp. 2018	rozp. 2021	rozp. 2018	rozp. 2021	rozp. 2018	rozp. 2021	rozp. 2018	rozp. 2021		
1	Prezydent miasta (miasta na prawach powiatu):										
1a	- powyżej 300 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 500,00 zł	4 100,00 zł	3 000,00 zł	4 461,00 zł	10 500,00 zł	19 331,00 zł	2 154,00 zł	21 485,00 zł
1b	- do 300 tys. mieszkańców	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	2 154,00 zł	20 640,00 zł
2	Wójt, burmistrz w gminie:										
2a	- powyżej 100 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	2 154,00 zł	20 640,00 zł
2b	- powyżej 15 tys. do 100 tys. mieszkańców,	4 800,00 zł	10 430,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 760,00 zł	4 164,00 zł	9 660,00 zł	18 044,00 zł	2 086,00 zł	20 130,00 zł
2c	- do 15 tys. mieszkańców	4 700,00 zł	10 250,00 zł	1 900,00 zł	3 150,00 zł	2 640,00 zł	4 020,00 zł	9 240,00 zł	17 420,00 zł	2 050,00 zł	19 470,00 zł
3	Starosta w powiecie:										
3a	- powyżej 120 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	2 154,00 zł	20 640,00 zł
3b	- powyżej 60 tys. do 120 tys. mieszkańców,	4 800,00 zł	10 430,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 760,00 zł	4 164,00 zł	9 660,00 zł	18 044,00 zł	2 086,00 zł	20 130,00 zł
3c	- do 60 tys. mieszkańców	4 700,00 zł	10 250,00 zł	1 900,00 zł	3 150,00 zł	2 640,00 zł	4 020,00 zł	9 240,00 zł	17 420,00 zł	2 050,00 zł	19 470,00 zł
4	Marszałek województwa w województwie:										
4a	- powyżej 2 mln mieszkańców,	5 200,00 zł	11 300,00 zł	2 500,00 zł	4 116,54 zł	3 080,00 zł	4 624,96 zł	10 780,00 zł	20 041,50 zł	2 260,00 zł	22 301,50 zł
4b	- do 2 mln mieszkańców	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 500,00 zł	4 100,00 zł	3 000,00 zł	4 461,00 zł	10 500,00 zł	19 331,00 zł	2 154,00 zł	21 485,00 zł
5	Prezydent Warszawy	5 200,00 zł	11 300,00 zł	2 500,00 zł	4 116,54 zł	3 080,00 zł	4 624,96 zł	10 780,00 zł	20 041,50 zł	2 260,00 zł	22 301,50 zł

3. Miesięczne wynagrodzenie minimalne

Art. 37.

ust. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

4) warunki i sposób wynagradzania pracowników samorządowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w tym **maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego** oraz **maksymalny poziom dodatku funkcyjnego**;

6) wysokość **dodatku specjalnego** dla osób, o których mowa w art. 36 ust. 3;

7) warunki przyznawania i wypłacania **dodatku za wieloletnią pracę**; **UWAGA: wysokość określa ustawa w art. 38 ust. 1**

ust. 4. **Minimalne wynagrodzenie osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, nie może być niższe niż 80% maksymalnego wynagrodzenia określonego dla poszczególnych stanowisk w przepisach wydanych na podstawie ust. 1. Maksymalne wynagrodzenie na danym stanowisku stanowi suma maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego oraz maksymalnego poziomu dodatku funkcyjnego, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 36 ust. 3, także kwoty dodatku specjalnego.**

Ustawa nie definiuje „miesięcznego wynagrodzenia minimalnego”. Należy jednak przyjąć, że w obrębie przepisów jednej ustawy w jednej jednostce redakcyjnej (artykule 37) składniki „wynagrodzenia miesięcznego” powinny być takie same, niezależnie, czy chodzi o wynagrodzenie minimalne, czy maksymalne. Skoro zatem wynagrodzenie maksymalne nie obejmuje **dodatku za wieloletnią pracę**, to również minimalne wynagrodzenie, o którym mowa w art. 37 ust. 4 nie obejmuje tego dodatku. W „przepisach wydanych na podstawie ust. 1” (czyli rozporządzeniu Rady Ministrów), do których odsyła art. 37 ust. 4 u.p.s. **nie określa się wysokości dodatku za wieloletnią pracę**, a jedynie jego „warunki przyznawania i wypłacania”. **Wysokość tego dodatku określa u.p.s. (art. 38 ust. 1). Rozporządzenie określa natomiast wysokość pozostałych trzech składników wynagrodzenia**, które wchodzi w skład wynagrodzenia maksymalnego. Zatem minimalne wynagrodzenie miesięczne stanowi 80% sumy maksymalnych stawek **wynagrodzenia zasadniczego**, **dodatku specjalnego** i **dodatku funkcyjnego**. Natomiast **dodatek za wieloletnią pracę** jest naliczany poza tym wynagrodzeniem.

Tabela 3. Wyliczenie

minimalnego wynagrodzenia miesięcznego.

	wynagrodzenie zasadnicze (maks.)		dodatek funkcyjny (maks.)		dodatek specjalny		maksymalne wynagrodzenie		minimalne wynagrodzenie (80% maksymalnego) - art. 37 ust. 4 u.p.s.
	rozp. 2018	rozp. 2021	rozp. 2018	rozp. 2021	rozp. 2018	rozp. 2021	rozp. 2018	rozp. 2021	
1 Prezydent miasta (miasta na prawach powiatu):									
1a - powyżej 300 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 500,00 zł	4 100,00 zł	3 000,00 zł	4 461,00 zł	10 500,00 zł	19 331,00 zł	15 464,80 zł
1b - do 300 tys. mieszkańców	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	14 788,80 zł
2 Wójt, burmistrz w gminie:									
2a - powyżej 100 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	14 788,80 zł
2b - powyżej 15 tys. do 100 tys. mieszkańców,	4 800,00 zł	10 430,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 760,00 zł	4 164,00 zł	9 660,00 zł	18 044,00 zł	14 435,20 zł
2c - do 15 tys. mieszkańców	4 700,00 zł	10 250,00 zł	1 900,00 zł	3 150,00 zł	2 640,00 zł	4 020,00 zł	9 240,00 zł	17 420,00 zł	13 936,00 zł
3 Starosta w powiecie:									
3a - powyżej 120 tys. mieszkańców,	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 840,00 zł	4 266,00 zł	9 940,00 zł	18 486,00 zł	14 788,80 zł
3b - powyżej 60 tys. do 120 tys. mieszkańców,	4 800,00 zł	10 430,00 zł	2 100,00 zł	3 450,00 zł	2 760,00 zł	4 164,00 zł	9 660,00 zł	18 044,00 zł	14 435,20 zł
3c - do 60 tys. mieszkańców	4 700,00 zł	10 250,00 zł	1 900,00 zł	3 150,00 zł	2 640,00 zł	4 020,00 zł	9 240,00 zł	17 420,00 zł	13 936,00 zł
4 Marszałek województwa w województwie:									
4a - powyżej 2 mln mieszkańców,	5 200,00 zł	11 300,00 zł	2 500,00 zł	4 116,54 zł	3 080,00 zł	4 624,96 zł	10 780,00 zł	20 041,50 zł	16 033,20 zł
4b - do 2 mln mieszkańców	5 000,00 zł	10 770,00 zł	2 500,00 zł	4 100,00 zł	3 000,00 zł	4 461,00 zł	10 500,00 zł	19 331,00 zł	15 464,80 zł
5 Prezydent Warszawy	5 200,00 zł	11 300,00 zł	2 500,00 zł	4 116,54 zł	3 080,00 zł	4 624,96 zł	10 780,00 zł	20 041,50 zł	16 033,20 zł

4. Skutki wprowadzenia minimalnego wynagrodzenia miesięcznego:

a) podniesienie wynagrodzeń do minimum (80% wynagrodzenia maksymalnego) z mocy prawa

b) wyrównanie wynagrodzenia do minimum (80% wynagrodzenia maksymalnego) od 1.08.2021 r. z mocy prawa

Wprowadzenie do u.p.s. przepisu o minimalnym wynagrodzeniu (art. 37 ust. 4) powoduje, że od 1.11.2021 r. wynagrodzenie nie może być niższe od ustalonego limitu (80% wynagrodzenia maksymalnego). Zatem od 1.11.2021 r. wójtowi/burmistrzowi/prezydentowi miasta, staroście i marszałkowi województwa **przysługuje wynagrodzenie w kwocie minimalnej, nawet jeśli w uchwale rady/sejmiku zostało ono ustalone na niższym poziomie**. Taki skutek wynika z mocy prawa. Zgodnie z art. 18 § 1 i § 2 Kodeksu pracy: *Postanowienia umów o pracę oraz innych aktów, na których podstawie powstaje stosunek pracy, nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy. Postanowienia umów i aktów, o których mowa w § 1, mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy są nieważne; zamiast nich stosuje się odpowiednie przepisy prawa pracy*. Przepisy Kodeksu pracy stosuje się odpowiednio do pracowników samorządowych (art. 43 ust. 1 u.p.s.). Należy przypomnieć, że chodzi o 80% sumy maksymalnych stawek **wynagrodzenia zasadniczego**, **dodatku specjalnego** i **dodatku funkcyjnego**. Natomiast **dodatek za wieloletnią pracę** jest naliczany poza tym wynagrodzeniem i nie jest uwzględniany w limicie 80%.

Dodatkowo należne jest wyrównanie do kwoty wynagrodzenia minimalnego za okres od 1.08.2021 r., jeśli rzeczywiście wypłacone wynagrodzenie było niższe od minimalnego. Wynika to z art. 18. *Ustawy nowelizującej: Przepisy ustaw zmienianych w art. 1, art. 2, art. 4–6, art. 11 i art. 12 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie do ustalania wysokości wynagrodzeń, diet, i uposażeń należnych od dnia 1 sierpnia 2021 r.* Zatem przepis art. 37 ust. 4 u.p.s. ma zastosowanie do wynagrodzeń należnych od 1.08.2021 r., a więc wprowadza obowiązek wyrównania wysokości tych wynagrodzeń do minimalnego poziomu, jeśli zostały wypłacone w niższej wysokości. Przepis ten nie reguluje jednak terminu wypłaty tego wyrównania. Należy przyjąć, że powinno ono zostać wypłacone niezwłocznie po wejściu w życie ustawy, czyli po 1.11.2021 r. Ponieważ chodzi o wynagrodzenie miesięczne, można przez analogię przyjąć, że wypłata wyrównania nie powinna nastąpić później niż do 30.11.2021 r. **Wypłata wyrównania nie wymaga podjęcia żadnej uchwały przez radę/sejmik.**

Tabela 4. Obliczenie kwot wyrównania do wynagrodzenia minimalnego.

	maksymalne wynagrodzenie		minimalne wynagrodzenie (80% maksymalnego) - art. 37 ust. 4 u.p.s.	wyrównanie (kol. K minus kol. I)
	rozp. 2018	rozp.2021		
1 Prezydent miasta (miasta na prawach powiatu):				
1a - powyżej 300 tys. mieszkańców,	10 500,00 zł	19 331,00 zł	15 464,80 zł	4 964,80 zł
1b - do 300 tys. mieszkańców	9 940,00 zł	18 486,00 zł	14 788,80 zł	4 848,80 zł
2 Wójt, burmistrz w gminie:				
2a - powyżej 100 tys. mieszkańców,	9 940,00 zł	18 486,00 zł	14 788,80 zł	4 848,80 zł
2b - powyżej 15 tys. do 100 tys. mieszkańców,	9 660,00 zł	18 044,00 zł	14 435,20 zł	4 775,20 zł
2c - do 15 tys. mieszkańców	9 240,00 zł	17 420,00 zł	13 936,00 zł	4 696,00 zł
3 Starosta w powiecie:				
3a - powyżej 120 tys. mieszkańców,	9 940,00 zł	18 486,00 zł	14 788,80 zł	4 848,80 zł
3b - powyżej 60 tys. do 120 tys. mieszkańców,	9 660,00 zł	18 044,00 zł	14 435,20 zł	4 775,20 zł
3c - do 60 tys. mieszkańców	9 240,00 zł	17 420,00 zł	13 936,00 zł	4 696,00 zł
4 Marszałek województwa w województwie:				
4a - powyżej 2 mln mieszkańców,	10 780,00 zł	20 041,50 zł	16 033,20 zł	5 253,20 zł
4b - do 2 mln mieszkańców	10 500,00 zł	19 331,00 zł	15 464,80 zł	4 964,80 zł
5 Prezydent Warszawy	10 780,00 zł	20 041,50 zł	16 033,20 zł	5 253,20 zł

Obliczenie kwoty wyrównania zależy od dotychczas otrzymywanego wynagrodzenia. Powyższa tabela zawiera wyliczenie wyrównania do wynagrodzenia minimalnego przy założeniu, że dotychczas uprawniony otrzymuje wynagrodzenie w najwyższej możliwej wysokości. Najlepiej można objaśnić to na przykładzie zamieszczonym na kolejnej stronie.

Przykład wyliczenia wysokości wyrównania:

Wójt gminy do 15 tys. mieszkańców ze stażem pracy ponad 20 lat może otrzymywać obecnie maksymalnie:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie	4.700 zł
- dodatek funkcyjny w kwocie	1.900 zł
- dodatek specjalny (40% sumy wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) w kwocie	2.640 zł
RAZEM	9.240 zł

Od 1.11.2021 r. maksymalne wynagrodzenie wójta gminy do 15 tys. mieszkańców ze stażem ponad 20 lat pracy może wynieść maksymalnie:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie	10.250 zł
- dodatek funkcyjny w kwocie	3.150 zł
- dodatek specjalny (30% sumy wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego) w kwocie	4.020 zł
RAZEM	17.420 zł

Ustawa gwarantuje minimalne wynagrodzenie miesięczne, obejmujące

wynagrodzenie zasadnicze, dodatek funkcyjny i dodatek specjalny

w wysokości 80% sumy ich maksymalnych wartości, czyli = $17.420 \text{ zł} \times 80\% =$

13.936 zł

RÓŻNICA WYNOŚI: 13.969 zł - 9.240 zł =

4.696 zł

W analogiczny sposób należy wyliczyć wysokość wyrównania dla każdego innego stanowiska, a także w przypadku, gdy obecnie ustalone wynagrodzenie jest niższe od maksymalnego (obecnie możliwego do przyznania).

5. Możliwość zmiany

wynagrodzenia do poziomu maksymalnego z mocą wsteczną od 1.08.2021 r. w uchwale rady/sejmiku

Ustawa nowelizująca stanowi:

art. 11.: W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282) w art. 37 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

*4) warunki i sposób wynagradzania pracowników samorządowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, w tym maksymalny poziom **wynagrodzenia zasadniczego** oraz maksymalny poziom **dotatku funkcyjnego**;*

*Art. 18. Ustawy nowelizującej: Przepisy ustaw zmienianych w art. 1, art. 2, art. 4–6, **art. 11** i art. 12 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą **mają zastosowanie do ustalania wysokości wynagrodzeń, diet, i uposażeń należnych od dnia 1 sierpnia 2021 r.***

Art. 19 ustawy nowelizującej: Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

Z przytoczonych przepisów wynika, że wprowadzone zmiany mają mieć zastosowanie do wynagrodzeń należnych od 1.08.2021r. Przepis art. 18 odnosi się do całego art. 11, a nie tylko do pkt 3 art. 11, w którym wprowadzono regulację dotyczącą wynagrodzenia minimalnego. Tak więc zastosowanie art. 18 ustawy nowelizującej jest szersze, niż tylko w zakresie wynagrodzenia minimalnego. Ponieważ z przepisów ustaw ustrojowych wynika, że wynagrodzenie wójtów/burmistrzów/prezydentów miast, starostów i marszałków województw określa rada/sejmik, należy przyjąć, że dla zapewnienia możliwości pełnej realizacji znowelizowanych przepisów, uchwały również mogą ustalić wyższe wynagrodzenie z mocą od 1.08.2021 r. Taką interpretację potwierdza uzasadnienie projektu rozporządzenia RM, gdzie napisano: „Ponadto, zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 17 września 2021 r. miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów, które dotyczą pracowników zatrudnionych na podstawie wyboru, mają zastosowanie do wynagrodzeń należnych od dnia 1 sierpnia 2021 r.”

Należy postulować, aby zapis dotyczący zwiększenia wynagrodzenia za okres wsteczny stanowił odrębną jednostkę redakcyjną uchwały. Gdyby bowiem nadzór prawny inaczej interpretował przepisy, wówczas będzie możliwe stwierdzenie nieważności uchwały w części, bez uszczerbku dla zmian wprowadzonych na przyszłość.

Po drugie należy postulować uregulowanie w uchwale terminu wypłaty wyrównania za okres przeszły, żeby nie było w tym zakresie żadnych wątpliwości.

B.

ZMIANA WYSOKOŚCI DIET RADNYCH w 2021 roku

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1834) oraz o przepisy projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy i projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu powiaty (oba projekty z 14.10.2021 r. przesłane do Sekretarza Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji)

Ustawa nowelizująca wprowadza wzrost maksymalnej wysokości diety dla radnych wszystkich trzech szczebli samorządu do 2,4 krotności kwoty bazowej, czyli $2,4 \times 1789,42 \text{ zł} = \mathbf{4.294,60 \text{ zł}}$.

W nowych rozporządzeniach powtórzono regulacje z obecnie obowiązujących rozporządzeń. Konieczność wydania nowych rozporządzeń wynika wyłącznie z tego, że w ustawie nowelizującej przewidziano zastosowanie dotychczasowych rozporządzeń nie dłużej niż 3 miesiące od wejścia w życie ustawy. Dotychczas obowiązujące, jak i nowe rozporządzenia ustalają wysokość diet stawkami procentowymi, a nie kwotowymi, odnoszącymi się do maksymalnej wysokości diety określonej w ustawie.

Obecne i przyszłe przepisy mają brzmienie:

odnośnie radnych rad gmin: § 3. Radnemu przysługują w ciągu miesiąca diety w wysokości do:

- 1) 100% maksymalnej wysokości diety w gminach powyżej 100 tys. mieszkańców,
- 2) 75% maksymalnej wysokości diety w gminach od 15 tys. do 100 tys. mieszkańców,
- 3) 50% maksymalnej wysokości diety w gminach poniżej 15 tys. mieszkańców.

odnośnie radnych rad powiatów: § 3. Radnemu przysługują w ciągu miesiąca diety w wysokości do:

- 1) 100% maksymalnej wysokości diety w powiatach powyżej 120 tys. mieszkańców,
- 2) 85% maksymalnej wysokości diety w powiatach od 60 tys. do 120 tys. mieszkańców,
- 3) 70% maksymalnej wysokości diety w powiatach poniżej 60 tys. mieszkańców.

6. Wprowadzenie

zmiany wysokości diet w życie.

Ponieważ przepisy nie przewidują minimalnego ustawowego poziomu diety samo wejście w życie ustawy i rozporządzeń nie spowoduje zwiększenia diet radnych z jednym wyjątkiem: uchwał, w których wysokość diet została ustalona w odniesieniu do maksymalnej kwoty diety wynikającej z ustawy. Tylko w takim przypadku zmiana kwoty w przepisie ustawie powoduje automatyczną zmianę kwot diet należnych radnym. W pozostałych przypadkach aby podwyższyć diety, trzeba zmienić uchwałę. Z art. 18. ustawy nowelizującej wynika: *Przepisy ustaw zmienianych w art. 1, art. 2, art. 4–6, **art. 11** i art. 12 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie do ustalania wysokości wynagrodzeń, diet, i uposażeń należnych od dnia 1 sierpnia 2021 r.* Zatem wzrost diet w przypadku uchwał odwołujących się do ustawy nastąpi od 1.08.2021 r.

Przykład uchwały odwołującej się do kwot określonych w ustawie:

*UCHWAŁA Nr XV/121/2016 RADY POWIATU NAMYSŁOWSKIEGO z dnia 30 marca 2016 r.
w sprawie ustalenia wysokości diet przysługujących radnym Powiatu Namysłowskiego*

§ 1.

1. Radnemu za udział w pracach Rady Powiatu przysługuje dieta ustalona według poniższych zasad.

2. Ustala się następujące stawki diety miesięcznie:

- 1) dla przewodniczącego Rady Powiatu w wysokości 100% maksymalnej wysokości diety,*
- 2) dla wiceprzewodniczących Rady Powiatu w wysokości 65% maksymalnej wysokości diety,*
- 3) dla przewodniczących Komisji Rady Powiatu w wysokości 55% maksymalnej wysokości diety,*
- 4) dla nieetatowych członków Zarządu Powiatu Namysłowskiego w wysokości 86% maksymalnej wysokości diety,*
- 5) dla każdego z pozostałych radnych będącym członkiem więcej niż 1 komisji stałej w wysokości 40% maksymalnej wysokości diety,*
- 6) dla radnego, członka 1 komisji w wysokości 35% maksymalnej wysokości diety,*
- 7) dla radnego niebędącym członkiem żadnej komisji w wysokości 30% maksymalnej wysokości diety.*

§ 2. Maksymalną wysokość diet, o której mowa w § 1, określa art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.).

7. Możliwość zmiany wysokości diet z mocą wsteczną od 1.08.2021 r. w uchwale rady gminy

Ustawa nowelizująca stanowi:

*Art. 18. ustawy nowelizującej: Przepisy ustaw zmienianych w art. 1, art. 2, art. 4–6, **art. 11** i art. 12 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą **mają zastosowanie do ustalania wysokości wynagrodzeń, diet, i uposażeń należnych od dnia 1 sierpnia 2021 r.***

Art. 19 ustawy nowelizującej: Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

Ponieważ zgodnie z przepisami ustaw samorządowych o wysokości diet należnych radnym decyduje organ stanowiący w drodze uchwały, tylko wejście w życie tych uchwał od 1.08.2021 r. może zrealizować założenie wynikające z art. 18 ustawy nowelizującej. W przepisach ustawy nowelizującej nie ma bowiem mowy o innych dietach, niż te, które są należne radnym gmin, powiatów i województw. W związku z tym, gdyby wsteczna moc dokonanych zmian nie miała dotyczyć radnych, wówczas przepis art. 18 nie odnosiłby się do diet, a jedynie do pozostałych kategorii, tj. wynagrodzeń i uposażeń. Skoro odnosi się również do diet, a ich wysokość określa rada, to należy przyjąć możliwość nadania uchwale mocy wstecznej.

Należy postulować, aby zapis dotyczący zwiększenia diet za okres wsteczny stanowił odrębną jednostkę redakcyjną uchwały. Gdyby bowiem nadzór prawny inaczej interpretował przepisy, wówczas będzie możliwe stwierdzenie nieważności uchwały w części, bez uszczerbku dla zmian wprowadzonych na przyszłość.

Po drugie należy postulować uregulowanie w uchwale terminu wypłaty wyrównania za okres przeszły, żeby nie było w tym zakresie żadnych wątpliwości.

C.

WNIOSKI I UWAGI PRAKTYCZNE

1. Maksymalne wynagrodzenie (zdefiniowane w art. 37 ust. 4 u.p.s.) nie obejmuje **dodatku za wieloletnią pracę**. Zatem limit 11,2 krotności kwoty bazowej dotyczy wyłącznie sumy maksymalnych stawek **wynagrodzenia zasadniczego**, **dodatku specjalnego** i **dodatku funkcyjnego**. **Dodatek za wieloletnią pracę** jest naliczany z mocy ustawy, poza tym maksymalnym wynagrodzeniem. A więc łączne wynagrodzenie miesięczne wraz z **dodatkiem za wieloletnią pracę** może przekroczyć limit 11,2 krotności.
2. Minimalne wynagrodzenie zdefiniowane w art. 37 ust. 4 nie obejmuje **dodatku za wieloletnią pracę**. W obrębie przepisów jednej ustawy w jednej jednostce redakcyjnej (artykule 37) składniki „wynagrodzenia miesięcznego” powinny być takie same, niezależnie, czy chodzi o wynagrodzenie minimalne, czy maksymalne. Skoro zatem wynagrodzenie maksymalne nie obejmuje **dodatku za wieloletnią pracę**, to również minimalne wynagrodzenie, o którym mowa w art. 37 ust. 4 nie obejmuje tego dodatku.
3. Wójtom (burmistrzom/prezydentom miast, starostom i marszałkom województw) należne jest nie tylko minimalne wynagrodzenie od 1.11.2021 r., ale również z mocy prawa wyrównanie wynagrodzenia za okres od 1.08.2021r., do poziomu minimalnego wynagrodzenia rozumianego jako 80% sumy maksymalnego poziomu **wynagrodzenia zasadniczego** oraz maksymalnego poziomu **dodatku funkcyjnego** i kwoty **dodatku specjalnego**. Ustawa nie przewiduje terminu wypłaty tego wyrównania, w związku z czym należy je wypłacić niezwłocznie (nie później niż do 30 listopada 2021 r.).
4. W uchwale rady (sejmiku) można podwyższyć wynagrodzenie wójta/burmistrza/prezydenta miasta, starosty, marszałka województwa z mocą wsteczną od 1.08.2021 r.

5. **Ponieważ przepisy nie przewidują minimalnego ustawowego poziomu diety samo wejście w życie ustawy i rozporządzeń RM nie spowoduje zwiększenia diet z jednym wyjątkiem: uchwał, w których wysokość diet została ustalona w odniesieniu do maksymalnej ustawowej kwoty diety.**
6. **W uchwałach rad gmin/sejmików można podwyższyć wysokość diet z mocą od 1.08.2021 r.**
7. **Zapisy uchwał dotyczące zwiększania wynagrodzeń/diet z mocą wsteczną należy sformułować jako odrębne jednostki redakcyjne. W ten sposób uniknie się ryzyka stwierdzenia nieważności całej uchwały, gdyby nadzór prawny przyjął inną wykładnię art. 18 ustawy nowelizującej. W przypadku odrębnej jednostki redakcyjnej będzie mógł stwierdzić nieważność w części – w odniesieniu do tej jednostki.**
8. **W uchwałach przewidujących zmiany z mocą wsteczną należy przewidzieć termin wypłaty wyrównania za okres przeszły.**
9. **Ponieważ [dodatek za wieloletnią pracę](#) jest w całości uregulowany w przepisach powszechnie obowiązujących (u.p.s. i rozporządzenie RM) należy rozważyć brak konieczności powtarzania tej regulacji w uchwale rady/sejmiku.**

radca prawny Rafał Wróbel